

[Domovská Stránka](#) > ... > [Peniaze/peňažné Pohľadávky](#) > [Zabezpečenie Majetku Počas Konania V Krajinách EÚ](#)
> Portugal

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Portugalsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežné a ochranné opatrenia sú určené na ochranu určitých právnych situácií a môžu zahŕňať: a) predbežné opatrenia v rozsahu pôsobnosti právneho rámca pre dospelých so sprievodom stanoveného [zákonom č. 49/2018 zo 14. augusta 2018](#); b) dočasnú správu aktív neprítomnej osoby (článok 1021 Občianskeho súdneho poriadku); c) ustanovenie procesného opatrovníka (článok 17 Občianskeho súdneho poriadku) alebo d) opatrenia nevyhnutné na ochranu aktív vrátane majetku bez vlastníka (článok 938 Občianskeho súdneho poriadku).

Účelom konania o nariadení predbežného opatrenia (napríklad tých, ktoré sú stanovené v článku 362 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku) je minimalizovať riziko oneskorenia rozhodnutia a zabezpečiť účinnosť konečného rozsudku (článok 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Cieľom konania o nariadení predbežného opatrenia je zabezpečiť praktický výsledok konečného rozhodnutia, zabrániť vzniku vážnej škody alebo anticipovať presadzovanie práva, pričom sa nimi v maximálnej možnej miere usiluje o dosiahnutie rovnováhy medzi záujmami rýchlosti a právnej istoty.

V portugalskom občianskom procesnom práve sú stanovené dva druhy konaní o nariadení predbežného opatrenia:

a) riadne konanie o nariadení predbežného opatrenia (procedimento cautelar comum) (články 362 až 376 Občianskeho súdneho poriadku);

b) konkrétne konanie o nariadení predbežného opatrenia (procedimentos cautelares especificados) (články 377 až 409 Občianskeho súdneho poriadku).

Medzi príklady patria:

a) *predbežné navrátenie vlastníctva (článok 377 Občianskeho súdneho poriadku);*

b) *pozastavenie rozhodnutí obchodnej spoločnosti (článok 380 Občianskeho súdneho poriadku);*

c) *dočasné výživné (článok 384 Občianskeho súdneho poriadku);*

d) *udelenie predbežnej náhrady škody (článok 388 Občianskeho súdneho poriadku);*

e) *zaistenie (článok 391 Občianskeho súdneho poriadku);*

f) *súdny príkaz zakazujúci nové práce (článok 397 Občianskeho súdneho poriadku);*

g) *súpis majetku (článok 403 Občianskeho súdneho poriadku).*

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Každý, kto vyjadrí odôvodnenú obavu z toho, že iná osoba môže vážne a nenapraviteľne poškodiť jeho práva, môže požadovať primerané ochranné alebo predbežné opatrenie na zabezpečenie účinnosti práva, ktoré je ohrozené (článok 362 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Keďže ide o doplnkový opravný prostriedok, využitie riadneho ochranného opatrenia závisí aj od absencie konkrétneho ochranného opatrenia, ktoré je vyhradené pre skutkový stav prípadu (článok 362 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Preto sa v prípade ochranných opatrení, ktoré nie sú špecifikované inde, uvedených v článku 362 Občianskeho súdneho poriadku uplatňujú tieto zákonné predpoklady:

- a) zjavná existencia práva;
- b) opodstatnená obava z toho, že iná osoba môže vážne a nenávratne poškodiť právo (*periculum in mora*, t. j. nebezpečenstvo z omeškania);
- c) praktická vhodnosť ochranných alebo predbežných opatrení na zabezpečenie účinnosti práv, ktoré sú ohrozené;
- d) opatrenie, ktoré sa má dosiahnuť, nesmie byť zahrnuté v iných ochranných postupoch.

Na to, aby súd nariadil ochranné opatrenia, stačí, aby zistil, že existuje *prima facie* prípad uplatňovaného práva a odôvodnená obava, že čas prirodzene potrebný na konečné vyriešenie sporu môže spôsobiť nenapraviteľnú škodu alebo škodu, ktorej náprava by bola zložitá. Sudca musí byť dostatočne presvedčený, že výsledok hlavného konania bude v prospech navrhovateľa, pretože ochranné opatrenia zahŕňajú jasný zásah do právnej situácie odporcu (článok 368 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

2.1 Postup

S výnimkou súdneho príkazu zakazujúceho nové práce, v prípade ktorého možno začať predchádzajúcim mimosúdnym opatrením, po ktorom sa predloží návrh na potvrdenie súdom (článok 397 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku), sú všetky ostatné súdne konania založené na počiatočnom návrhu podanom na súde, v ktorom navrhovateľ poskytne súhrnný dôkaz o ohrozenom práve a odôvodní obavu z ujmy. V tomto návrhu sa predloží zoznam najviac piatich svedkov a iné požadované dôkazy v súlade s článkom 365 Občianskeho súdneho poriadku.

So zreteľom na miestnu príslušnosť sa v článku 78 Občianskeho súdneho poriadku uvádza, že:

- a) návrhy na zaistenie a súpis aktív možno podať na súde, ktorý má konať vo veci samej, alebo na súde, ktorý je príslušný podľa miesta, na ktorom sa nachádza majetok, prípadne ak sa majetok nachádza vo viacerých okresoch, na jednom z príslušných súdov [článok 78 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku];
- b) v prípade súdneho príkazu zakazujúceho nové práce je príslušný súd podľa miesta, na ktorom sa majú práce vykonať [článok 78 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku];
- c) v prípade konania o nariadení predbežného opatrenia je príslušný ten súd, ktorý má konať vo veci samej [článok 78 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku].

Zastúpenie advokátom je povinné, ak hodnota opatrenia presahuje 5 000,00 EUR alebo ak je prípustné odvolanie v zmysle článkov 58 a 1090 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s článkom 44 ods. 1 zákona o organizácii súdnictva.

2.2 Hlavné podmienky

Pri posudzovaní kritérií vzťahujúcich sa na nariadenie ochranného opatrenia musí súd vždy preskúmať, či sú uvádzané obavy odôvodnené, nakoľko sú závažné a aké zložité bude poskytnúť náhradu pri prípadnej ujme. Súd takisto posúdi, či je zabezpečovacie alebo predbežné opatrenie v danej veci vhodné so zreteľom na zaručenie práva, ktoré je údajne ohrozené. Musí sa preukázať, že každé oneskorenie predstavuje riziko.

Súd posudzuje aj to, či dané konanie skutočne závisí alebo môže závisieť od návrhu na začatie konania, ktorý bol podaný alebo sa má podať vo vzťahu k právu chránenému týmto opatrením.

V tomto druhu konania súd zabezpečí dôkaz *prima facie* (t. j. menej dôkladný dôkaz ako v hlavnom konaní), že chránené právo pravdepodobne skutočne existuje a obavy o jeho poškodenie sú dostatočne odôvodnené.

Všetky konania o nariadení predbežného opatrenia sa považujú za naliehavé, pričom majú prednosť pred všetkou ostatnou súdnou prácou, ktorá nie je naliehavá (článok 363 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), a musí sa o nich rozhodnúť v prvom stupni najneskôr do dvoch mesiacov, alebo ak nie je potrebné predvolať odporcu, do 15 dní (článok 363 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Ochranné opatrenia sa môžu vzťahovať na práva a hnutelný a nehnuteľný majetok, ktoré v zmysle právnych predpisov nie sú úplne alebo čiastočne vylúčené.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Keďže ochranné opatrenia nariaďujú súdy, sú záväzné pre všetky verejné a súkromné subjekty a majú prednosť pred opatreniami prijatými inými orgánmi (článok 205 ods. 2 Ústavy Portugalskej republiky). Každému, kto poruší nariadené ochranné opatrenie, sa uloží sankcia za porušenie závažného nedodržania úradného príkazu (desobediência qualificada), a to bez ohľadu na akékoľvek vykonávacie opatrenia (článok 375 Občianskeho súdneho poriadku).

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Bez toho, aby bola obmedzená možnosť navrhovateľa zbaviť sa povinnosti podať návrh na začatie hlavného konania, v článku 373 Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že ochranné konanie skončí a akékoľvek nariadené opatrenie zaniká:

- a) ak navrhovateľ nepodá návrh na začatie konania, od ktorého závisí opatrenie, do 30 dní od dátumu, v ktorý mu bolo oznámené, že rozhodnutie nariaďujúce opatrenie sa stalo konečným a nedá sa proti nemu odvolať [článok 373 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku];
- b) ak sa po podaní návrhu na začatie konania proces zastaví na viac než 30 dní v dôsledku nedbanlivosti navrhovateľa [článok 373 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku];
- c) ak sa konanie uzavrie konečným rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať [článok 373 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku];
- d) ak sa konanie uzavrie z procesných dôvodov a navrhovateľ nepodá návrh na začatie nového konania v lehote, počas ktorej môže využiť účinky predchádzajúceho návrhu vo svoj prospech [článok 373 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku];
- e) ak zaniklo právo, ktoré sa navrhovateľ snaží zabezpečiť [článok 373 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku].

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Áno. Bežné odvolania sú prípustné, keď hodnota opatrení presahuje limit súdu, na ktorom bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu, a napadnuté rozhodnutie je v neprospech účastníka, ktorý podáva odvolanie, v rozsahu, ktorý predstavuje viac než polovicu tejto sumy (článok 629 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Odvolanie je takisto vždy prípustné proti rozhodnutiam týkajúcim sa hodnoty ochranných opatrení na základe toho, že hodnota presahuje limit súdu, ktorý prijal napadnuté rozhodnutie [článok 629 ods. 3 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku], a proti predbežnému zamietnutiu počiatočných návrhov na ochranné opatrenia [článok 629 ods. 3 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku].

Proti rozhodnutiam nariadujúcim zbavenie procesnej zodpovednosti sa možno odvolať len spolu s odvolaním proti rozhodnutiu o požadovanom opatrení; rozhodnutia o zamietnutí zbavenia procesnej zodpovednosti sú konečné a nemožno sa proti nim odvolať (článok 370 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Proti rozhodnutiam o nariadení ochranných opatrení vrátane rozhodnutí, ktorými sa nariaduje zbavenie procesnej zodpovednosti, sa nemožno odvolať na najvyššom súde (*Supremo Tribunal de Justiça*) bez toho, aby boli dotknuté prípady, v ktorých je odvolanie vždy prípustné (článok 370 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Predbežný príkaz môže napadnúť:

- každý účastník konania, ktorý prehrá spor (článok 631 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku),
- každá osoba, ktorá nie je účastníkom konania, ale v dôsledku príslušného rozhodnutia utrpí priamu a skutočnú ujmu (článok 631 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Súdom príslušným na konanie o odvolaní je odvolací súd, v ktorého obvode sa nachádza súd, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie.

Lehota na podanie odvolania je 15 dní od oznámenia rozhodnutia (článok 638 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Ak sa odvolanie týka aj opätovného posúdenia zaevidovaných dôkazov, lehota sa predĺži o desať dní (článok 638 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým sa úplne zamietajú alebo nenariadujú opatrenia, má odkladný účinok [článok 647 ods. 3 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku]. V ostatných prípadoch má výlučne devolutívny účinok.

Uplatniteľné právne predpisy

[Zákon č. 41/2013 z 26. júna 2013](#) – Občiansky súdny poriadok

[Zákon č. 62/2013 z 26. augusta 2013](#) – zákon o organizácii súdnictva

Súvisiace odkazy

Ďalšie informácie možno získať na týchto webových sídlach:

[Portál justície](#)

[Generálne riaditeľstvo pre politiku v oblasti spravodlivosti](#)

[Portál CITIUS](#)

[Databáza právnych dokumentov](#)

[Úradný vestník Portugalska](#)

Poznámka:

Kontaktné miesto EJS pre občianske a obchodné veci, sudy a iné subjekty a orgány nie sú viazané informáciami uvedenými v tomto texte. Hoci sa tento text pravidelne aktualizuje, aj tak je potrebné naštudovať si príslušné platné právne predpisy, pričom sú možné zmeny výkladu na základe judikatúry.

Posledná aktualizácia: 01/08/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.